

СТАНОВИЩЕ

От доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз,
Заместник-директор колеж, „Кариерно развитие, качество и акредитация“
Медицински колеж – Варна към
Медицински университет, „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна

Относно: процедура за защита на дисертационен труд и присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на **Катя Генова Моллова**, докторант в самостоятелна форма на обучение в докторска програма „Управление на здравните грижи“ по област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве, в Филиал Сливен към Медицински университет – Варна на тема: „Влияние на интерактивните технологии за формиране на професионални компетенции при студентите от специалност рехабилитатор“.

Научен ръководител: доц. Силвия Иванова Филкова, д.оз.

1. Описателна характеристика на дисертационния труд

Дисертационния труд на **Катя Генова Моллова** съдържа 144 стандартни страници, структурирани в четири основни глави според изискванията, включващ: Въведение, Литературен обзор, Цел, задачи, материал, методика на научното изследване, Резултати и анализ на проучването свързано със студенти и преподаватели относно интерактивни методи и средства, прилагани в практическите занятия и др. и данни от сравнителен анализ на резултатите от проведения дидактически експеримент, Интерактивен модел, Заключение, Изводи, Предложения, Приноси, Библиография на дисертационния труд. Илюстрирана е с 28 фигури, 26 таблици и 5 приложения. Цитирани са 175 литературни източници, от които 111 на кирилица и 64 на латиница.

2. Оценка актуалност на темата

Непрекъснатото актуализиране на педагогическите подходи при получаване на знанията и уменията на съвременния рехабилитатор е необходимост в бъдещата педагогическа практика, което поставя фокуса към професионалните компетенции. Интерактивните методи заемат основно място в обучението на бъдещите рехабилитатори, като включват интеракции, сътрудничество и решаване на проблеми. Доказано, е че чрез подходящи методи е възможно да се създаде потенциал за подобряване образователния опит на студентите, като се ангажират, мотивират и подпомагат при развитието на различни умения и компетенции. Тези методи създават образователна среда, където студентите могат да изграждат знанията си чрез активно участие и прилагане на умения и компетенции в среда близка до реалната.

3. Литературен обзор

Докторантката прави аналитичен обзор свързан с организационните форми и методи за практическо обучение и реализация на студентите. В логична последователност Катя Моллова разглежда ролята на рехабилитатора във възстановителния процес на пациента. Дейността на рехабилитатора е пряко обвързана с оценяването, планирането и

изпълнението на рехабилитационни програми, целящи възстановяване или подобрене на функционалните способности на хората с различни здравословни проблеми или увреждания. Разгледани са възможностите за реализация на рехабилитатора с оглед разрастването на необходимостта от рехабилитационни услуги. Очертава основните характеристики на традиционните и алтернативните обучения. Откроява индикаторите за ефективността на учебния процес чрез използването на контрол под различни форми. Контролът и оценката на знанията са неделима част от цялостния учебен процес. Те са присъща закономерност на преподаването и ученето. Направен е анализ на качеството на учебния процес в медицинския колеж обвързан с прецизната организация на контрола на знанията, уменията и навиците на студентите, от избора на адекватни и резултативни оценъчни процедури. Опитът и познанията на докторанта относно съвременните изисквания към обучението на рехабилитатора изтъква нуждата от прилагането на компетентностно ориентирания подход в хода на обучението. Това е нова образователна парадигма, която се фокусира не само върху придобиване на знания и умения, но и върху развиване на отношения, нагласи и ценности у студентите, което формира необходимите професионални компетенции и компетентности. Структурирания литературен обзор показва широките компетенции на докторанта в областта на разглеждания проблем.

4. Методология на проучването

Основаната цел и задачите са конкретно формулирани и отразяват прецизно извършената от Катя Генова Моллова изследователска работа. Докторантът използва широк набор от методи, адекватни за постигане на целта. Представени са три хипотези. Добре описани са обекта, предмета, и обхвата на проучването. Структурата и съдържанието на разработения инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти. Методите са подбрани и детайлно описани. Използвани са документален, статистически и социологичен метод. Постигната е висока степен на съответствие между поставените осем задачи, броя на проучените респонденти и получените данни и резултати. Посочени са логическите единици на проучването. Инструментариумът на проучването е собствено разработен и включва четири анкетни карти целящи проучване прилагането на интерактивни технологии сред студентите, проучване сред преподаватели и наставници относно мястото на интерактивните методи в обучението и връзката им за изграждане на професионални компетентности при бъдещия рехабилитатор. Разработен е и приложен учебно-практически интерактивен модел, в който са включени комбинация от подходящо подбрани, съобразени със спецификата на учебните дисциплини интерактивни методи и технически средства за обучение – клиничен казус, дискусия в „малка група“, брейнсторминг, симулационна ролева игра със смяна на ролите и мултимедийно представяне с 85 студенти от първи, втори и трети курс от специалност „Рехабилитатор“ при Медицински колеж Стара Загора. Прецизно са описани дизайна, етапите и място на проучването. Очертани са критериите за включване и изключване на лицата в проучването. Методологията на дисертационния труд включва традиционни и оригинални, специално разработени за проучването, методи, отговаря на съвременните изисквания, дава подготовка на докторантката за изследователската работа което гарантира надеждността на получените резултати.

5. Резултати и обсъждане

Резултатите от собственото проучване на Катя Моллова са представени в трета глава на дисертационния труд. Те са групирани в два тематични раздела следващи хронологията на поставените задачи и приложените методи. Приносът на проведеното проучване сред студенти (n=220), преподаватели (n=30), и наставници (n=58) се определя от неговата мащабност: включва 308 респонденти, разпределени в три групи. Изследването е проведено в Медицински колеж на Тракийски университет - Стара Загора, Медицински колеж – Варна и Медицински колеж – Пловдив по специалност „Рехабилитатор“. Анализирани е социално-демографската характеристика на участниците в проучването. Получените резултати от отговорите на студентите осигуряват оригинална научна информация за обучението им свързано с предпочитанието им в тяхното практическо обучение да се прилагат интерактивни методи и посочват, като предпочитани ролевите игри, дискусиата и мултимедийната презентация, тъй като допринасят за по-добрата им подготовка. Очертани са факторите, които влияят върху интерактивния учебен процес, според преподавателите от трите медицински колежа. Преподавателите считат, че включването на интерактивни методи и средства в практическото обучение на рехабилитаторите ще подобри образователния процес и ще повиши академичната мотивация на студентите. Данните от проучване мнението на преподавателите, очертават основните фактори, влияещи върху интерактивния учебен процес: периодично подобряване на материално-техническата база, с цел улесняване на интерактивния процес, повишаване квалификацията на обучаващите, работа в малки групи, правилен подбор на методи и средства, което води до по-добро разбиране на учебния материал и по-пълноценното му усвояване и прилагане в практиката. Сравнителния анализ на резултатите от проведения дидактически експеримент сред студентите от специалност „Рехабилитатор“ от Медицински колеж - Стара Загора, изтъква предимствата на интерактивното обучение. Те считат, че интерактивните методи създават условия, близки до реалната среда, което стимулира тяхната увереност при работа в клиничната практика с реален пациент. Относно академичната мотивация след проведената методика в отговорите на студентите се вижда значителен положителен ръст, което е ясен показател, че интерактивните методи заложили в модела стимулират интереса на студентите към учебния процес и насърчават тяхната мотивация за усвояване на знания и практически умения. Въз основа на прегледа на литературата относно интерактивното обучение и получените резултати в четвърта глава е предложен интерактивен модел и методика за провеждане на дидактически експеримент. Учебно-практическият интерактивен модел е насочен към обогатяване, утвърждаване и допълване на знанията, уменията и компетентностите на студентите рехабилитатори, които са заложили в учебните програми на профилиращите дисциплини кинезитерапия и лечебен масаж. Основната му цел е да създаде образователен подход, включващ съвременни интерактивни технологии за обучение. Чрез използването на този модел, процесът на обучение излиза от традиционната структура на преподаване и учене и предлага по-гъвкави интерактивни методи, които отговарят на спецификата на съответната дисциплина и съвременните изисквания за учебен процес. Това са максимална активност, интеракция и доближаване до реалната клинична среда и акцент върху формирането на професионални компетентности в условията на учебно-практическото занятие. На основата на направените изводи и резултати от проведеното изследване са формулирани приноси с теоритичен и практико-приложен характер. Теоретико-приложен характер има разработения модел базиран на интерактивни методи и средства,

приложим в практическото обучение на студентите от специалност „Рехабилитатор“. Въз основа на модела е изработена методика за обучение в учебно-практическите занятия по кинезитерапия и лечебен масаж, както и извършения дидактически експеримент за установяване на ефективността от приложения интерактивен модел. Формулираните предложения и приноси на дисертационния труд са направени на база на собствените данни от научното проучване. Дисертационния труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията.

Съдържанието и качеството на автореферата, отговаря на изискванията на Правилника на МУ – Варна, като достоверно и адекватно отразява основните резултати от проучването.

Дисертационния труд е лично дело на докторантката, а формулираните приноси и получени резултати приемам за нейна лична заслуга.

В заключение считам, че дисертационен труд на Катя Генова Моллова, на тема: „Влияние на интерактивните технологии за формиране на професионални компетенции при студентите от специалност „Рехабилитатор“ е с висока научна и практическа стойност, който ще допринесе за осъвременяване на учебния процес чрез приоритетно включване на съвременни технологии за преподаване и учене, което ще подпомогне прилагането на теоретичните знания в практиката, като улеснява професионалната им подготовка и допринася за формиране на професионални компетенции и умения за общуване и работа в екип, креативност и вземане на самостоятелни решения. Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че Катя Генова Моллова, покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ Варна.

Давам **положителния си вот** за присъждане на Катя Генова Моллова образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, в професионално направление 7.4 Обществено здраве и научна специалност „Управление на здравните грижи“.

18.01.2024 г.

Изготвил становището:

доц. Емилия Петрова Георгиева, д.о.з.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679